

Tekst Roel Smit | Fotografie Gabby Louwhoff

GENTIA LOKKERS KNOKKEN TEGEN EEN CULTUUR VAN ANGST

Een vrouw met een missie: Gentia Lokkers. Ze is mededirecteur van ATB nederland, een kleine technische onderneming met veel klanten in de watersector. “We moeten in Nederland af van de *angstcultuur* en het midden- en kleinbedrijf echt ruimte geven voor innovatie.” Het achtste deel van een serie interviews met hoofdrolspelers in de Nederlandse watersector.

Die vrijdag in 2011 was haar vrije dag. Gentia Lokkers was met de honden naar het bos. “Paleis Noordeinde heeft voor je gebeld”, zeiden de collega’s toen ze terugkwam op het bedrijf. “Ze zeiden dat ze dinsdag zouden terugbellen.” Gentia moest er eerst om lachen. Ze houden bij ATB nederland wel van een grap. Het bleek echter bloedserius. Samen met andere ondernemers was ze uitgenodigd voor de nieuwjaarsreceptie van koningin Beatrix in het Paleis op de Dam. De vorstin wilde zich persoonlijk op de hoogste stellen van de echte werkelijkheid in het midden- en kleinbedrijf. Een paar weken later werd ze officieel voorgesteld aan de vorstin, maar ook aan kroonprins Willem-Alexander, prinses Máxima, prinses Margriet, Pieter van Vollenhoven. Daarnaast sprak ze uitgebreid en informeel met leden van het kabinet, onder wie premier Mark Rutte.

WAAROM U?

“Dat weet ik nog steeds niet. Misschien omdat ik bij MKB-Nederland mijn mond wel eens opendeed als ik vond dat ondernemers teveel werden belemmerd. Die nieuwjaarsreceptie was een mooie belevenis. Nee, ik heb er geen foto’s van, die mochten niet gemaakt worden. De uitnodiging mocht ik wel houden, dus daar ben ik zuinig op. Het belangrijkste was dat er echt tijd was om te praten. Iedereen bleek benaderbaar, men was geïnteresseerd, wilde echt weten hoe wij er over dachten. Wat die middag mijn belangrijkste boodschap was? Dat men er in Den Haag te gemakkelijk vanuit gaat dat de gevestigde belangenorganisaties ook de stem van het kleine midden- en kleinbedrijf laten horen.”

DAARNA BENT U MET UW MISSIE BEGONNEN.

“Missie is een groot woord, maar ik heb sindsdien wel veel gelegenheid gehad en genomen om mijn verhaal te vertellen. Het verhaal over de belemmeringen waar je als klein innoverend bedrijf tegenaan loopt. Iedereen heeft de mond vol over het belang van innovatie, maar in de praktijk heeft Nederland – zeker voor het kleine MKB – géén innovatief klimaat.”

“Ons bedrijf bijvoorbeeld levert technische componenten voor afvalwaterzuivering en procestechiek, dus op het gebied van doseren, roeren, pompen, ontwateren, drogen en desinfectie. We zitten kort op de klant, denken mee bij het zoeken naar innovatieve oplossingen, maar we merken steeds meer dat – met name bij organisaties die aan de overheid gerelateerd zijn – de geneigdheid afneemt om nieuwe dingen te proberen. Daarbij denk ik ook aan waterschappen en drinkwaterbedrijven. Ik snap het wel. Zeker de laatste vijf tot tien jaar is er – mede onder invloed van de media een *claimcultuur* ontstaan en daardoor heerst bij veel ambtenaren en grote bedrijven een cultuur van angst en overdreven voorzichtigheid. De basishouding is: nee, tenzij...” >

HOOFDROLSPELERS

'Iedereen heeft de mond vol over het belang van innovatie, maar in de praktijk heeft Nederland – zeker voor het kleine MKB – géén innovatief klimaat'

.....

WAAR LOOPT U TEGENAAN?

“Een sluipend proces, waarbij aan kleinere bedrijven steeds hogere eisen gesteld worden. Met bijvoorbeeld keurmerken en certificaten wordt een gordijn van schijnzekerheid opgetrokken. Neem bijvoorbeeld het BRL-keurmerk voor opslagtanks. De tanks die wij verkopen, zijn heel betrouwbaar in Duitsland en in Zwitserland gecertificeerd, maar dat is voor Nederland niet genoeg. Kost weer extra geld, wat je door zou moeten berekenen aan de klant en dat willen we niet. Neem de verplichte VCA-certificering voor veiligheid, gezondheid en milieu. Ook weer een kostenpost en veel extra werk, zonder echt extra toegevoegde veiligheid want ieder van ons had al een VCA- diploma en we werkten al volgens de richtlijnen.”

“Het grootste probleem is dat er te weinig ruimte is voor innovatie. De wetgever en de toezichthouders hebben de neiging alles in hokjes te willen stoppen, maar het essentiële kenmerk van innovatie is juist dat het nog niet in een hokje past. Een voorbeeld is onze nieuwe, innovatieve methode voor desinfectie van water en lucht door middel van ionisatie. Een methodiek die een besparing oplevert op energie én op het gebruik van chemicaliën. We kregen mede daarvoor van de provincie de prijs voor het duurzaamste bedrijf van Drenthe. We raken hiermee aan de biocide-wetgeving en ja, dan wordt het moeilijk. Als we bijvoorbeeld eerst de goedkeuring moeten hebben van het College voor toelating van gewasbeschermingsmiddelen (Cbtg) kost dat circa drie ton. Ik zou niet weten waar we dat van zouden moeten betalen, dat geld heeft een klein bedrijf gewoon niet op de plank liggen. De keuze is voor veel innoverende MKB-bedrijven een lastige: stoppen met die innovaties of het risico maar nemen van ongecertificeerd leveren.”

“En weet u wat het vreemde is: aan de ene kant zeggen bewindslieden dat belemmeringen voor innovatie zoveel mogelijk weggenomen moeten worden. Maar tegelijk zijn er ook mensen die alles tegenhouden omdat het niet in hokjes past. Ik heb een voorstel ingediend voor een zogeheten *green deal*. De overheid zou bedrijven die willen

Gentia Lokkers (50) is samen met haar man Erik sinds 1996 directeur van ATB Nederland, een leverancier van (deels) innovatieve producten voor afvalwaterzuivering en procestechiek. Inclusief de eigenaren werken er vier mensen bij het bedrijf, dat begin dit jaar van de provincie de prijs voor het duurzaamste bedrijf van Drenthe in ontvangst mocht nemen en zich ‘Parel van de regio Zwolle’ mag noemen. In 1998 verhuisde de onderneming van het Utrechtse Nieuwegein naar het Drentse Wapserveen.

experimenteren met duurzame innovaties een paar jaar de tijd moeten gunnen en niet meteen moeten kijken of het allemaal wel precies past binnen de regeltjes. En wat denkt u? Inderdaad, blijft liggen, want het past niet binnen de huidige wet- en regelgeving...terwijl staatssecretaris Mansveld dit in haar nieuwe milieubeleid ook wil.”

.....

HEBBEN WE VOOR DIT SOORT ZAKEN NIET DE TOPSECTOR WATER? DIE STAAT VAST AAN UW KANT.

“Met alle respect, maar ik heb daar nog nooit iets van gehoord. Sterker, toen het topsectorenbeleid van start ging, heb ik alle negen topsectoren een mail gestuurd over mijn ervaringen. Van twee heb ik een ontvangstbevestiging gekregen. Daar is het bij gebleven. En dat geldt eigenlijk voor al mijn collega’s in het kleinere MKB. Ik merk dat de positie van grotere bedrijven steeds sterker wordt. Dat geldt voor het topsectorenbeleid, want om deel te kunnen nemen aan bijvoorbeeld een TKI-regeling moet je om te beginnen als ondernemer toch ook al vele duizenden euro’s inleggen. Tegelijk zie je dat hogeschole en universiteit steeds meer gedwongen worden hun eigen broek op te houden. Er moet brood op de plank; dat vergroot de neiging om aan de slag te gaan voor opdrachtgevers die lucratief zijn omdat ze een grotere financiële slagkracht hebben.”

.....

HOE LANG GAAT U NOG DOOR MET UW MISSIE?

“Zolang ik het gevoel heb dat ik iets in beweging breng. Tot nu toe is dat zo. Ik krijg ook veel steun. Soms van bewindslieden, departementen, van de provincie, van individuele ambtenaren. Er zijn Kamervragen gesteld over het nog niet toewijzen van mijn voorstel voor een *green deal*. Het is ook echt nodig dat er iets verandert. De mensen worden gek gemaakt. Natuurlijk gaan er wel eens dingen fout, maar als dat gebeurt, hoef je niet meteen het hele arsenaal van beschermende maatregelen uit de kast te trekken. Ik vind het goed dat toezichthouders hard optreden als zaken echt niet deugen. Daar hebben we allemaal belang bij, maar laten ze gebruik maken van hun bevoegdheid om de regels te interpreteren en de essentie van het spel te begrijpen. Mijn man en ik hebben veel gevolleybald. Daarbij had je scheidsrechters die precies wisten wat er in het veld gebeurde, maar je had er ook die floten op basis van signalen van de tribune. In die fase zitten we nu in Nederland. De mensen laten zich gek maken en het ontbreekt aan krachtige leiders.” |

In deze reeks ‘Hoofdrölspeleers’ verschenen in 2014 eerder vraaggesprekken met Roelof Kruize, Karla Peijs, Peter Glas, Laurens Bouwer, Theo Dersjant, Pier Vellinga en Renée Bergkamp. Ze zijn terug te lezen via H₂O-Online. www.vakbladh2o.nl